

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

21 noyabr 2018-ci il № 90 (2306)

Qiyməti 25 qəpik

Ön xətdən reportaj

Səngər müvəqqəti dayanacaqdı Böyük Qələbənin yolları üstə!...

İllər keçir. Mahiyyəti dövlətçiliklə bağlı olan tarixi hadisələr heç zaman unudulmur. Azərbaycan Ordusunun və Bakının azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunan paradlar belə tarixi hadisələrdəndir. Bu paradlar dövlətçilik paradlarıydı...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dedikləri möhtəşəm bir tarixi hadisənin də gerçəkləşəcəyinə inamin təsdiqidir: "Gün gələcək və bu gün işğal altındakı torpaqlar azad olunduğundan sonra orada qaldırılacaq Azərbaycan bayrağı Azadlıq meydanına gətiriləcək və hərbi paradla göstəriləcək."

Bu paradlar Azərbaycan Ordusuna inamin, güvəncin paradlarıydı - Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir!.. Bu paradlar əminliyin paradlarıydı - torpaqlarımız işğaldan azad ediləcək!.. Paradlar belə izlənilirdi, belə yaşadılar, belə yaşadılacaq... Bu inamin, əminliyin işğın-

da ezamiyyətə gedirəm...

Yaz ovqatlı payızdı. Ala-toranda göy üzündən hərdən qaralmasını, hərdən bozarmasını sezmək çətin deyil; yarpaqları saralan, saralmağa olan ağacların görkəmi könül küsdürür. Yarpaqları saralan ağaclara, əsən yellərin təsirindən düşən yarpaqlara baxanların könlündən yaz keçir. Təkcə təbiətin yazı deyil bu dönməz istək, həm də 2016-cı ilin yazının istəyidi - Qələbə istəyidi, Böyük Qələbənin istəyidi...

Xatırlayıram ki, 2016-cı ilin aprelinde ezamiyyətdəydim. Lələtəpəyə aparən yolun ya-

xınlığında qələbəliyidi. Yaşlı bir ağbirçək ciddi-cəhdle Cocuq Mərcanlıya getmək istəyirdi. Ağbirçəyin qədərsiz sevincini sevincimə göyqurşağı bilmişdim: "Elə bil bu yaz təzədən doğulmuşam, ay oğul. Təzədən doğulmuşam!.."

Yollar haradan bilsin ki, bu gecənin səhərinə yaman tələsirdim; dan yeri söküləndən bəri yollar yoruruq...

Vəzifə borcumu yerinə yetirəcəm. Bunu həm də digər həmkarlarım kimi, jurnalistin əsgərə vəfa borcu kimi yerinə yetirəcəm; hər dəfə ezamiyyətdə olanda yürək dilli əsgərlərdən eşitdiyim kəlmələrə

cavabı vəfa borcu - bizi unutmayın. Onsuz da unutmadığım əsgərlərlə görüşə tələsirim...

Yellərin budaq-budaq gezişi də, budaqlarda yarpaqların ürəkəç titrəyişi də könlümə yatmır; dan yeri söküləli kürlük edən könlüm nə istəyir - bilmirəm. Bəlkə səngərsiz günlərin kürlüyüdü? Bəlkə mənə haraylayan dağlara güzər istəyidi? Bəlkə dünən yazdığım şeirin ovqatıdı? - son ezamiyyətdə səngərdən qarşı tərəfdə ot basmış ciğir görmüşdüm, ürəyim qanamışdı:

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan və Türkiyə Baş Qərargah rəislərinin görüşü keçirilib

Novabrın 20-də Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Respublikasının Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Gülerin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Qonaqları salamlayan general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov Türkiyə tərəfinə regiondakı hərbi-siyasi, təhlükəsizlik və cəbhə xəttindəki hazırkı vəziyyət barədə məlumat verərək Ermənistanın ölkəmizə qarşı işğalçı siyasətinin davam etdiyini bildirib. O, diqqətə çatdırıb ki, münafişənin həlli yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində mümkündür.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat

Xidmətinin məlumatına əsasən, ölkələrimiz arasında münasibətlərin dostluq və qarşılıqlı inam üzərində qurulduğunu xatırladan general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov bildirib ki, Azərbaycan müdafiə qüdrətinin artırılması məqsədilə hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil sahələrində

Türkiyə ilə əməkdaşlığı genişləndirir və bu bölgədəki sabitliyi təmin edən əsas amillərdəndir.

Ordu generalı Yaşar Güler də öz növbəsində ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin, o cümlədən səmərəli əməkdaşlıq səviyyəsindən məmnunluğunu ifadə edib. Qo-

naq müxtəlif qoşun növlərinin iştirakı ilə keçirilən birgə hərbi təlimlərin, hərbi mütəxəssislərin qarşılıqlı səfərlərinin, görüşlərinin təşkil olunmasının vacibliyini qeyd edib.

Görüşdə tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər də müzakirə olunub.

Üçtərəfli görüş keçiriləcək

Noyabrın 21-də Bakı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikasının Baş Qərargah rəisi ordu generalı Yaşar Güler və Gürcüstan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-mayor Vladimer Çaçibaia ilə görüş keçirəcək.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, görüşdə üçtərəfli formatda əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, regional sabitliyin, o cümlədən bölgədə həyata keçirilən layihələrin təhlükəsizliyinin təmin olunması və bir sıra digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılacaq.

Ümumordu iməciliyi keçiriləcək

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun tapşırığına əsasən, Əlahiddə Ümumqoşun Orduda, birlik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin ərazilərində noyabrın 24-ü park təsərrüfat günündə iməcilik təşkil olunacaq.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, ərazilərin tullantılardan təmizlənməsi, ekoloji mühitin sağlamlaşdırılması və abadlaşdırılması məqsədilə təşkil olunacaq iməcilik zamanı hərbi şəhərciklərdə, eləcə də digər hərbi hissələrdə, inzibati, xidməti bina və obyektlərin ətrafında müxtəlif növ ağac və gül kollarının əkilməsi, eləcə də yaşıllıq zolaqlarının salınması nəzərdə tutulur.

"Fransanın hərəkətləri Minsk qrupunun həmsədr ölkəsi kimi üzərinə götürdüyü öhdəliklərlə bir araya sığmır"

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində həyata keçirilən qeyri-qanuni əməllərin tərkib elementlərindən biri də həmin ərazilərdə yaradılan qondarma rejimin nümayəndələri kimi özünü təqdim edən şəxslərin bir sıra ölkələrə, xüsusilə də ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri olan ölkələrə səfər etmələridir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri jurnalistlərə açıqlamasında Prezident Administrasiyasının xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri müavini Hikmət Hacıyev deyib.

Hikmət Hacıyev bildirib ki,

Fransa həmsədr ölkələrdən biridir, vasitəçilik institutunun mahiyyəti onu tələb edir ki, vasitəçi ölkə tarazlı münasibət göstərməlidir və bu kimi qərəzli addımların atılmasına imkan verməməlidir. Fransanın bəzi şəhərlərinin Azərbaycanın işğal olunmuş şəhərləri ilə "qardaşlaşma"si, özünü qondarma rejimin rəhbəri kimi təqdim edən şəxsin Fransaya səfəri kimi hallar baş verir ki, bunlar Fransanın ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr ölkəsi kimi üzərinə götürdüyü öhdəliklərlə bir araya sığmır, bunun qarşısı alınmalıdır. Xarici İşlər Nazirli-

yinin açıqlamasında bildirdiyi kimi, Azərbaycanın diplomatik nümayəndəlikləri bu xüsusda Fransa tərəfinə ölkəmizin ciddi etirazını çatdıracaqlar. Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı icması da məsələyə münasibətini bildirib, əgər Bakı Saakyan kimi bir şəxs Fransanın ərazisinə gedirsə, onda icmalara münasibətdə bərabər hüquqlu münasibət də təmin olunmalıdır. Hər iki icma bərabər hüquqludur. Əgər hər hansı icmaya xüsusi münasibət göstərilirsə və digərinin hüququna biganəlik nümayiş etdirilsə bu, insan hüquqlarının ko-

bud şəkildə pozulmasıdır. Fransa və digər dövlətlər münafişənin həlli prosesinə töhfə vermək istəyirlərsə, ilk növbədə, Ermənistan qoşunlarının işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarından çıxarılması və məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qayıtmaları təmin olunmalıdır. Bu proses çərçivəsində isə Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmaları arasında dialoq təşviq edilməli və dəstəklənməlidir. Ona görə də həmsədr ölkələrin və beynəlxalq ictimaiyyətin bu istiqamətdə fəaliyyət göstərməsi faydalı olardı.

Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarında növbəti snayper hazırlığı kursu uğurla başa çatıb

Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin bir qrup hərbi qulluqçusunun təlimatçı qismində iştirak etdiyi snayper hazırlığı kursunda şəxsi həyatə kəskin relyef və iqlim şəraitində fəaliyyət göstərmək üçün dözümlü, təmkinli və yüksək fiziki hazırlığa malik olmaq kimi xüsusiyyətlər aşılıb.

Kurs zamanı snayper tüfənglərindən müxtəlif məsafələrdə yerləşən hədəflərə atış-

lar icra edildi.

Növbəti snayper hazırlığı kursunun uğurla başa çatması

münasibətilə keçirilən mərasimdə Türkiyə və Azərbaycan Respublikalarının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun zabiti polkovnik Tehran Mənsimov və Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin baş çavuşu Murad Bayraqdar dostluq və qardaşlığın əyani göstəricisi olan növbəti kursda qazanılan nailiyyətlərdən danışdılar. Qeyd olundu ki, məşğələlər zamanı hədəfin aşkar edilməsi, hədəfə gizli yaxınlaşma, atəş mövqeyi seçmə, maskalanma, atəş üçün ilkin məlumatların hazırlanması, sərrast atəşlə şerti hədəfin məhv edilməsi və digər fəaliyyətlər məşq etdirilib.

Mərasimdə məzunlar adından çıxış edən kurs birincisi

kiçik çavuş Vidadi Məmməd-xanov bildirdi ki, məşğələlərdə snayperlərin çətin ərazi və hava şəraitində saatlarla müşahidə aparma, heyətdə qalma və dəqiq atəşə bacarıqları təkmilləşdirilib. O dedi: "Kursda qazandıqlarımız nəticəsində ən çətin döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirməyə hazırıq".

Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanının müavini general-mayor Teymur Eyyubov kursu müvəffəqiyyətlə bitirən məzunları təbrik edərək bildirdi ki, hər iki qardaş ölkənin hərbi qulluqçularının kurs za-

manı keçirilən məşğələlərdə peşəkarlıq nümayiş etdirmələri hərbi əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunun əyani göstəricisidir.

Çıxışlardan sonra kursu müvəffəqiyyətlə bitirən məzunlara sertifikatlar və döş nişanları təqdim edildi.

Kurs birincisi tərəfindən xatirə lövhəsinə buraxılış emblemi vuruldu.

**Leytenant
Nəriman NƏCƏFOV,
"N" hərbi hissəsi,
fotolar
əsgər
Turqut KƏRİMƏDƏNİNDİR**

Səngər müvəqqəti dayanacaqdı Böyük Qələbənin yolları üstə!..

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

*At çiyindən ot kürkünü
gedən ciğir, gələn ciğir...*

O ciğirlərə əsgərlərimizlə yanaşı baxmışdım. Onda əsgərlərimizin baxış-söhbətləri inamımın güvencinə, güvencimin inamına dönmüşdü; əsgərlərdən biri "Yaxınlarda o ciğirlər ayağımıza döşənəcək" demişdi. Həmin əsgərin ruh qardaşlarıyla kəlmələşəcəyim anlara tələsirəm. Yolu sağında "göylərə baş çəkən" (Səməd Vurğun) dağın ətəyindən başlayan yol bizi səngərlərə aparacaq. Hələ ki, anlar uzadır...

Baş leytenant Mahir Rzayev deyir ki, bir vaxtlar, müharibə başlayana kimi bu yol el

ruhu bilirəm. "Müvəqqəti dayanacaq" ifadəsi əsgərlərimizlə söhbətin başlanğıcı olacaq. Qələbə ruhuyla xidmət edənlərimizə bu ifadəni deyince düyülən yumruqlar görəcəm; bu anları görməyə tələsirəm...

Əsgərə boy verməyən səngərin qəşşərində döyüş növbətçiliyindən qayıdan, istirahət edən əsgərlərimizin əhatəsindəyəm. Şəmimi söhbətə vasitə kimi "Özünüz də bilirsiniz ki, bu səngərlərdə müvəqqətiniz. Böyük Qələbəyə aparacaq yola buradan qoşulacaqsınız. Baş leytenant da biz düşünən kimi düşünür. Bizə görə səngərlər qələbə yolunuzda müvəqqəti dayanacaqdı. Siz necə düşünürsünüz?" - soruşuram. Düşündürücü ifadənin yaratdığı sükutu baş leytenant

biət Cıdır düzündə Azərbaycan əsgərinin gelişinə qoşa qollar açacaq. Bu düşüncələrdəyken baş leytenant Bünyad Əliyev deyir ki, yüksək döyüş hazırlığına malik olan ordumuzun qüdrəti təlimdən-təlimə daha da yüksəlir. O qüdrət 2016-cı ilin aprelinde tarix yazan qüdrətdi. O qüdrət Azərbaycan əsgərini Böyük Qələbəyə aparacaq qüdrətdi. Əsgərə bu güvənci də şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığının tərkib hissəsi bilirəm. Bu güvəncdə Azərbaycan əsgərinin hərbi anda, Vətənə, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətin işığını görürəm. Bu işıq qüdrət işığıdır - qüdrətli işıqdı. O işıq Böyük Qələbəyə aparacaq yolun "boyuna biçilib" elə bil. Gözdo-lusu əsgərlərə baxıram. Hər birinin baxışında Mübarizlik, Samidlik, Raqufluq, ... görürəm və "baş leytenantın dediği qüdrət sizin qüdrətinizdi, Azərbaycan əsgəri. Siz Ali Baş Komandanın inamının əsgərisiniz. Siz qələbənin əsgərisiniz. Özünüz də inanın ki,

*sevgin dərdin qolunu
bağlar ayağın altında.
İşğal günün birində
ağlar ayağın altında...*

Həmin günə Qələbə deyəcəyik, həmin gün Böyük Qələbə kimi tarixləşəcək!..

- Aprel döyüşlərində təzəlikcə tərxis olunmuşdum. Döyüşlərə getmək istədim, icazə vermədilər. Qələbə qazandıq. Məni yenidən hərbi xidmətə bu qələbənin ruhu, bir də baş leytenant Mahir Rzayev dediği o qətiyyət gətirdi, - müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Rəşad Əliyev belə deyir.

- Vətənin çağırışı kimi.
- Bəli, məhz Vətənin çağırışı kimi.
- İşğalda qalan torpaqlarımızı haraylayır sizi, bizi - hamımızı.

- O haray çağırışıdı.
- O haray, çağırış döyüş deməkdi. Ali Baş Komandanın əmriylə döyüşəcəyik, yaxın vaxtlarda Şuşanın, Laçının, Kəlbəcərin, Ağdamın, Füzulinin, Cəbrayılın, Qubadlının, Zəngilanın harayına yetəcəyik.

Rəşad Əliyevin əminliyini

bayaqdan bəri dinləyə-dinləyə düşənən, düşünə-düşünə dinləyən baş leytenant Mahir Rzayevin dedikləri tamamlayırdı:

- Yüksək döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığa malik olan Azərbaycan əsgəri də, zabiti də bu inamla xidmət edir.

Baş leytenantın inamını inamımız, qururunu qururumuz bilirik...

Bayaqdan bəri meh əsdiyə-nə mehəl qoymamışıq. Uca-liqlardan əsən meh töysüməsə də "ayaq saxlayır". Bu həlim mehi söhbətimizə təbiətin xeyir-duası bilirəm. Ötən il Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Qurbanov adına postda əsgərlərdən birinin dediklərini xatırlayıram:

- Əsgər döyüş növbətçiliyində nə yağışı hiss edir, nə qar, nə yeli. Yağış, qar, yel qələbədən sonra mülki həyat üçündü. Yağacaq yağışı da, qar da, əsəcək yeli də işğaldan azad edəcəyimiz torpaqlarda könül xoşluğu biləcəyik.

Xatırladığımı xatırladıram. Söhbət hamısını duyğulandırdı, hamı nəse demək istəyir.

mundan qururlandığını bildiren baş leytenantın dediklərini ordumuzda zabıt-əsgər münasibətinə təmsal bilməkdə nə qədər haqlıyam!..

Payız öz hökmünü göstərir; səngərə gəlincə ayaqlarımız altında saralmış yarpaqlar xışıldayır. Bu xışıldatda bir doğmalıq duyuruq; kövrəklik gətirən doğmalıqdı. Bu kövrəkliyin ömrü döyüş növbətçiliyi aparən əsgərlərin yanına çatan ki-miymiş...

Qarşı tərəfi gözəndən qoymayan əsgərlərin baxışlarından sezdiiyim sevgiyə - Vətən sevgisinə necə bağrına basmayasən?..

...Bir qədər aralıda daşlar üstə daşlar görürəm. "Bu, həm də rəmzdi", - düşünürəm; biri digərinə dayaq daşların bu düzümü səngərin ətrafında səngərdi. Daş üstə daş düzən əsgərlər ayrılıqda fərdi, vəhdətdə - güc. Komandirin güvəndiyi gücə qüdrət deyərdim. Deyirəm də. Komandirin də, əsgərlərin də baxışlarında incə bir təbəssüm seçilir. Bu gözəl təbəssümü "Haqlısınız" qənaətinə yozuram...

...Yadıma "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarında Bayburanın oğluna - Beyrəyə xitabı düşür: "Görər gözlerimin aydını oğul!". Bu biçim bənzərsiz müraciət eşidənlərin əzbərindədi. Bayburalara Vətən deyərdim, bu əsgərlərin təmsalında hər əsgərə - Bamsı Beyrək. Vətənin gözlerinin aydını - işığı, ziyası, nuru əsgərdi. Əsgər də Vətəni gözlerinin aydını bilir...

...Səngərlərə gəlincə, dağları, dağların belinə dolanan ciğirləri, ot basmış ciğirləri-yolları anmışdım. İndi vüqarında dağların vüqarının eynini gördüyüm əsgərlərin əhatəsində əmin oluram ki, yaxın vaxtlarda ot basmış ciğirlər-yollar Azərbaycan əsgərinin ayağına döşənəcək.

Sağollaşma ərafəsində əsgərlərimizə deyirəm ki,

*Rəngi avazıyıb Cıdır düzündün,
Şuşa yol gözləyir qulağı səsdə.
Səngər müvəqqəti dayanacaqdı
Böyük Qələbənin yolları üstə!..*

Bu misralar Vətənin misralarıdı!..

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist,
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR

ciğiri olub. Düşmənin irili-xırdalı həmlələrinin qarşısını almaq üçün camaat bu ciğirlə səngər edəcəyi, səngərləndiyi yerə gedib-gəlib. Ordu yaradılardan sonra Müdafiə Nazirliyi buranın da təlimata müvafiq qurulmasını təmin edib, döyüş növbətçiliyi aparən əsgərlərə yüksək şərait yaradıb. Həm də harada!..

Gediş-gəliş ciğiri yola döndərib. Bəstə təpəliyə səngər düşəli bu ciğir yol olub...

Səngər yolu ifadəsi dördü-müzü də incəliklə üşündürür, düşündürür. Araya qərribə başaçılmaz sükut çökür. "Müharibə el-elatın otlaq yerini əlindən alıb...", - deyirəm, "Səngərə döyüş növbətçiliyi apardıği mövqeyə Azərbaycan əsgərinin Böyük Qələbə yolunda müvəqqəti dayanacağı deyə bilərəkmiz?", - soruşuram. Könül qubarı kimi səslənən sual baş leytenantın düşüncələrini tərpədir: "Əlbəttə, qəzetinizdə bir məqalə dərc edilmişdi: "Səngərləri sərhədlərə köçürəcəyik". Sərhədlərimiz daxilində bütün səngərləri əsgərlərimizin qələbə yolunda müvəqqəti dayanacaq bilirik". "Müvəqqəti dayanacaq" "döyüşə hazır" kimi səslənir. Əminəm ki, səngərlərdə bu səslənişin təsdiqini də görəcəyik. Axsamdan bəri kürlük edən könlüm baxış-baxış təllənəcək, misramisra dillənəcək, duyğularım çiçək-çiçək güllənəcək. Baş leytenantın kəlmələrini qələbə

Mahir Rzayev qətiyyətlə çilikləyir:

- Elə bu amalla xidmət edirik. Ali Baş Komandanımızın döyüş əmriylə sizin də, baş leytenantın da dediklərini gerçəkləşdirəcəyik!, - deyir və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Rəşad Əliyevə baxır:

- Elə deyilmi?
Çavuş Rəşad Əliyev belə bir sualı gözləyirmiş kimi:

- Əlbəttə, cənab baş leytenant. Hər birimiz Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hazırıq!

Əsgərin əminliyində bu hərbi hissənin təmsalında ordumuzun şəxsi heyətinin döyüş hazırlığının səviyyəsini görürəm. Neçə ay əvvəl səngərdə əsgərlərdən biri "Biz torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik, bizdən sonra əsgərlərimiz dövlət sərhədlərimizdə xidmət edəcəklər", - demişdi. Bu ruh həmin qələbə ruhunun eynidi.

O ruh da, bu ruh da deyir ki, Böyük Qələbə ərafəsindəyik.

Dağlar görünür, yollar-yamaclar görünür. Dağların, yolların, yamacların sinəsindən keçən yollar görünür. Yolların bəzilərinin səngərlərdə qırıldığı da aydınlığıyla seçilir; müharibə qırıb bu yolu. Səngərdən o yana ot cücərtmiş yolların qırıxığına açılacağı günə az qalıb. Günün birində şimşək çaxacaq, yağış yağacaq, selləmə olacaq, sel-su o yollardan daş-kəsəyi qabaqlayıb aparacaq. Yağışdan sonra təbiət gözəlləşir - gözəlləşən tə-

Kursantlar mükafatlandırıldı

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə qayğısı neçə illərdir davam edir. Konfederasiya əməkdaşlarının iştirakı ilə təhsil ocağında hərbi vətənpərvərlik mövzusunda müxtəlif tədbirlər keçirilir. Yadda qalan belə tədbirlərdən biri də cari təhsil ilində həm təhsildə, həm də nizam-intizamda fərqlənən, başqalarına nümunə ola bilən kursantlara mükafat və diplomların təqdim edilməsidir.

İştirakçıların dərin marağına səbəb olan növbəti tədbiri Hərbi lisey rəisinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini polkovnik-leytenant Kamran Nəsimov açıq elan edərək Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyası ilə Hərbi lisey arasındakı sıx əməkdaşlıqdan, qarşılıqlı xoş münasibətlərdən söz açdı. Sonra ulu öndər Heydər Əliyevin və ərazi bütövlüyümüz uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnini ifa etdilər.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının məsul işçisi Xoşqədəm Bağirova çıxışı zamanı dedi:

- Hörmətli mərasim iştirakçıları! Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyası ilə C.Naxçıvanski adına Hərbi Lisey arasında 2000-ci ildən sıx

əməkdaşlıq yaranıb. 18 ildir ki, bu əməkdaşlıq davam edir. Bildiyiniz kimi, Konfederasiyanın sədri, millət vəkili Səttar Möhbəliyevin təşəbbüsü ilə təhsil ocağında hərbi vətənpərvərlik mövzusunda müxtəlif yönümlü tədbirlər keçirilir. Artıq neçə ildir ki, biz həmkarlar təşkilatı olaraq gənclərin hərbi peşəyə marağını daha da artırmaq məqsədi ilə təhsildə yüksək nəticə göstərən kursantlara pul mükafatı və diplomlar təqdim edirik. Bu tədbiri keçirməkdə əsas məqsədimiz gələcək zabitlərin həm hərbi vətənpərvərlik ruhunu artırmaq, həm də nizam-intizamı möhkəmləndirməkdir.

Mükafatları kursantlara Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının məsul işçisi Xoşqədəm Bağirova və C.Naxçıvanski adına Hərbi Lisey rəisi general-mayor Bəkir Orucov, həmçinin Hərbi lisey rəisi Səttar Möhbəliyevə minnətdarlığını bildirdi.

sinin sədri Sahib Əsədov təqdim etdilər.

Həyatlarının gözəl anlarını yaşayan kursantlardan bir neçəsi ilə görüşüb ürək sözlərini dinlədim. Mehdi Əzimoğlu, Zəmirxan Məmmədov, İntiqam İmanzadə, Ramazan İbrahimov, Rəşad Kərimli və başqaları onların təhsillərini yüksək qiymətləndirdiklərinə görə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının rəhbərliyinə dərin minnətdarlıqlarını ifadə etdilər.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Lisey rəisi general-mayor Bəkir Orucov çıxış edərək təhsil ocağına göstərdiyi diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının sədri, millət vəkili Səttar Möhbəliyevə minnətdarlığını bildirdi.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

19 noyabr 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyax, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Qobu Dilağarda, Qərvənd, Kürdlər, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

20 noyabr 2018-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 30 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Bala Cəfərli kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyax, Ağdam rayonunun Baş Qərvənd, Kəngərli, Yusifcanlı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qobu Dilağarda, Qərvənd, Aşağı Seyidəhmədli, Kürdlər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Nümunəvi xidmət

Qələbə gününün həsrətilə yaşayıram

Səngər... Əsgər həyatı... Əsgər elə bir varlıqdır ki, Vətənin təhlükəsizliyinin təminatı ondan keçir, həyatının ən gözəl illərini, ən duyğulu anlarını Vətənə xidmətdə keçirir. Bu həyatın özəlliyi ondadır ki, əsgər Tanrının ona yazdığı ömür payından Vətənə də pay verir. Odur ki, onlar hər zaman xalqımızın ucalıq mənbəyi, qeyrət simvolu qəbul edirlər. Xalq gücü, qüvvəti, saflığı, mərdliyi, igidliyi, dözümlüliyü, vüqarlılığı bu mənbədən alır.

Tarixən düşmənlərin hücumlarının qarşısını almaq üçün oğullarımız dağlara üz tutub, dağlara sığınib, kürək-kürəyə söykənərək düşməni məhv ediblər. Dağları sığınacaq bilən igid oğullarımız torpaqlarımıza göz dikən düşməni niyyətlərini gözlərində qoyub.

Belə oğullarımızdan biri ilə - əsgər Vilayət Veysəlovla dağlar qoynunda, səngərdə görüşürük.

Əsgər Vilayət Veysəlov söhbət zamanı bildirdi ki, üzərinə düşən ümdə vəzifə Vətəni, torpağı qorumaqdır: "Son dərəcə təhlükəli mövqedə xidmət apardığımızdan fiziki cəhətdən hazırlıqlı

olmağımız vacib şərtlərdəndir. Bu baxımdan əsgərlərimizin hər-tərəfli hazırlığına xüsusi diqqət yetirilir. Onlar nəinki fiziki cəhətdən, hətta mənəvi cəhətdən də güclü olmalı, eyni zamanda yüksək intellekti, zəkası, məntiqi ilə seçilməlidirlər. Biz burada tək döyüşmürük, eyni zamanda düşmən bölmələrinin ehtiyatlarını, komanda müşahidə məntəqələrini, onların texnikalarının dislokasiyasını müşahidə edirik".

- Hansı peşənin sahibi olursansa ol, təcrübə, səriştə həmişə insanın köməyinə gəlir, - deyər Əsgər Vilayət Veysəlov sözüne davam etdi. - Hərbi xidmətdə də belədir. Şəxsi heyətə məşğələlər, dərslər keçərkən həm təhsil illərində qazandığımız bilik və səriştə, həm də hərbi xidmətdə əldə etdiyim təcrübələr hər addımda köməyimə gəlir. Keçdiyimiz təlim-məşğələrin əhəmiyyəti danılmazdır. Xidmətə gəldiyim birinci günle bu günün arasında dağlar qədər fərq var. Bütün bunlar bilikli, savadlı və bacarıqlı zabitlərimi-

zin sayəsində mümkün olub. Onlar hər zaman bizə aşılayırlar ki, məhz yüksək hazırlıqlı əsgər döyüşdə düşməni məhv etməyə və qələbə qazanmağa qadirdir. Ən böyük arzumuzun həyata keçməsi, bayrağımızın işğal altında olan torpaqlarımızda dalğalanması üçün üzərimizə düşən vəzifəni layiqincə yerinə yetirməliyik.

- Bu gün mən 100 yaşlı Azərbaycan Ordusunun əsgəriyəm, - deyər Əsgər Vilayət Veysəlov bildirdi. Belə bir ordunun əsgəri olmağımdan qürur duyduğumu sözlə ifadə etməyə çətinlik çəkirəm. Torpaqları işğal altında olan bir ölkənin vətəndaşı kimi, əsgəri kimi mənim üçün döyüş bitməyib, əksinə, amalıma nəfəs aldığım hər saniyə döyüşdü. Əgər torpaq bizi yedirib-icirirsə, öz nemətləri ilə bəsləyirsə, deməli, bizim də torpağa verəcəklərimiz var. Bu, borcdur. Borcu vaxtında və əvəzsiz ödəmək isə bir şərəf və qürur məsələsidir. Biz bu gün Azərbaycan Ordusunun əsgəri olaraq Vətən, torpaq uğrunda

böyük mübarizələr aparmağa, canımızı fəda etməyə, şərəf və qürurumuzu qorumağa hazırıq.

Azərbaycan dövlətinin vətəndaşı, Azərbaycan Ordusunun əsgəri olaraq Vətən bizə əmanətdir. Əgər bu gün silaha sarılmışıqsa və bu silahdan Vətənin qorunması üçün istifadə ediriksə, bu bizim şərəf yolumuzdur. Mübariz İbrahimov, Fərid Əhmədov, Çingiz Qurbanov və digər şəhidlərimizin şərəfli həyat yolu biz əsgərlərə Vətən sevgisinin aşılınması üçün bir məktəbdir. Döyüş ruhuna köklənən Azərbaycan əsgəri olaraq deyər bilə-rəm ki, Ali Baş Komandanımızın əmri ilə qazandığımız uğurların davamı gələcək.

Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR

*Ordu və cəmiyyət***“Aprel döyüşləri ədəbiyyatımızı da yeni ovqata köklədi”**

Rubrikamızın qonağı Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun şöbə müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Tehran Əlişanoğludur.

- Tehran müəllim, xalqımız, dövlətimiz üçün hər zaman çox əhəmiyyətli olan ordu-cəmiyyət əlaqələri haqqında fikirləriniz...

- Azərbaycan televiziyasından, mətbuatdan aldığımız informasiyalar, izlədiyim verilişlər deməyə əsas verir ki, ordu-cəmiyyət əlaqələri bu gün lazımı səviyyədədir. Mübahidə etmək çətin deyil ki, cəmiyyətimiz ordumuzdan razıdır, Vətənin keşiyində duran əsgər və zabitlərimizə güvənir. 2016-cı ilin aprel döyüşlərindəki qələbəmiz də göstərdi ki, bu inam əbəs deyil, ordumuzla qürur duya bilərik. Vətənin müdafiəsi, işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi üçün Ali Baş Komandanın bir cə əmri kifayətdir ki, ordumuz qarşısına qoyulmuş vəzifənin öhdəsindən bacarıqla gəlsin. Azərbaycan Ordusunun nizam-intizamı, mənəvi cəhətdən sağlam və səbatlı olmasını, əsgərlərin döyüş hazırlığı, Vətənin müdafiəsinə daim hazır, mərd, vətənpərvər kimi yetişməsinə biz valideynlər övladlarımızın əsgəri xidməti zamanı da bilavasitə görür, buna əmin oluruq. İndi ata-analar çox-çox illər əvvəldən fərqli olaraq övladlarını orduya arxayınlıqla, ürək rahatlığı ilə göndərir, necə deyirlər, orduda əsl "kişilik məktəbi" keçəcəyinə şübhə etmirlər.

- Bəs ordu-ziyalı əlaqələri haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Məncə, bu məqamda ziyalıları ayrıca bir zümrə kimi xalqdan, cəmiyyətdən ayırmaq olmaz. Ordumuz bütövlükdə xalqa, cəmiyyətə, dövlətə məxsusdur, dövlətçiliyimizin atributlarından biridir. Amma razıyam ki, ziyalı bu həqiqəti cəmiyyətə çatdırmaqda daha fəal, nümunə olmalıdır. İşi ilə, fəaliyyəti ilə, dürüst əməlləri ilə. Sənət adamlarının, şairlərin, yazıçıların ayrı-ayrı ordu hissələrində olması, görüşlər keçməsi, əsgərlər qarşısında çıxışlar etməsi təqdirədir. Bu, orduda xidmət edənlərə bilavasitə təsir və onların mənən zənginləşməsi baxımından alqışlanəsi tədbirlərdir. Amma məncə, bu işin bir tərəfidir, ziyalı-ordu əlaqələri daha geniş mənada başa düşülməlidir. Ziyalının cəmiyyətdə ordunun yeri və rolu haqqında fikir və təsəvvürləri ictimaiyyətə elə siraət etməlidir ki, hər bir gənc arıq orduya qədəm qoyarkən, atdığı addımları şüurlu şəkildə dərk etsin, bununla qürur duysun, Vətənin müdafiəsinin hər bir vətəndaş üçün şərəf işi olduğunu əxz etsin. Eyni zamanda ziyalı bütövlükdə cəmiyyətdə ordunun pozitiv obrazını yaratmalı, obyektiv olaraq güclü ordunun alternativsizliyi ideyasını aşılmalıdır. Şəksiz ki, bu işdə xüsusən humanitar sahədə çalışanların öhdəsinə daha çox məsuliyyət düşür.

- Ötən əsrin 90-cı illərdəki ordumuzla bugünkü müasir ordumuzun fərqi necə görürsünüz?

- Ötən əsrin 90-cı illərində ordumuz hələ formalaşma dövrünü yaşayırdı. Həm də müharibə şəraitində, torpaqlarımızı işğal etmiş erməni qəsbkarları ilə üz-üzə. Ulu öndər Heydər Əliyevin qayıdışına, müstəqil respublikamızın xilasına qədər ordu formalaşmamışdı. Bu gün də davam edən Qarabağ müharibəsinin birinci dövründə məğlubiyətimizin səbəblərindən biri də elə budur. Hər şey nəticələrlə ölçülür. 1990-cı illərin əvvəllərinin müharibə lövhələrini əks etdirən bədii əsərlərdən, çoxsaylı şeirlərdən, hekayələrdən, Aqil Abbasın, Sabir Əhmədlinin povest və romanlarından da həmin dövrün məğlubiyət acılarını duyur, görürük. Sırr deyil ki, müstəqillik illərində müntəzəm ordu quruculuğu ümummilli liderimiz Heydər Əliyev zamanından başlayır. İndi ordumuzun güclənməsi, müasir silahlarla təchiz olunması, getdikcə möhkəmlənməsi xəbərləri bizi daim sevindirir. Bugünkü ordumuzun qüdrətini, gücünü qeyd etdiyim kimi, aprel döyüşlərində bir daha görükdük.

- Ordumuzun aprel qələbəsi və bu tarixi qələbənin əhəmiyyəti haqqında fikirlərinizi də öyrənmək "Azərbaycan Ordusu"nun oxucuları üçün maraqlıdır...

- 1994-cü il mayın 12-dən bəri sürən atəşkəsdən sonra, 2016-cı ilin aprelin əvvəllərində ordumuzun düşmən üzərində parlaq qələbəsinin əhəmiyyəti misilsizdir. Aprel döyüşləri göstərdi ki, Qarabağ müharibəsinin taleyi, dövlətimizin səbrlə beynəlxalq aləmin istəyinə hörmətlə yanaşaraq sülh danışıqlarına gətməsinə rəğmən, ilk növbədə bizdən, Ali Baş Komandanımızın bir cə əmrindən asılıdır. Beynəlxalq aləm də, işğalçı Ermənistan da gördü ki, Azərbaycan əsgəri öz torpaqlarını azad etməyə günü bu gün hazır və qadirdir. Azərbaycan Ordusu aprel qələbəsi ilə xalqımızda, cəmiyyətimizdə elə bir coşğun əhval-ruhiyyə yaratdı ki, bunun nə qədər vacib olduğunu gördük. Bu coşğunluğa və xoş mənada çaşqınlığa ədəbi mühitdə də hiss etdik. Hətta bir qeydimdə yazırdım ki, bir günün içində bütöv bir dövrün ədəbiyyatı köhnəldi; ordumuzun aprel zəfərindən sonra bütövlükdə müstəqillik dövrü ədəbiyyatına yenidən, yeni gözlə baxmaq zərurəti yarandı. Aprel döyüşləri ədəbiyyatımızı da yeni ovqata köklədi...

- Müstəqilliyimizin qaranlıq, qürur mənbəyimiz olan 100 yaşlı ordumuz bu il möhtəşəm paradını keçirdi. Hərbi paradı izləyəndə necə, hansı hissələri keçirdiniz?

- Təbii ki, sevinc, rıqqət, fə-

xarət duyğularını. Əlbəttə, bu mənzərələr ulu öndər Heydər Əliyevin illər öncə səsləndirdiyi "Müstəqilliyimiz əbədidir!" inamına birə-ikiqat güvənlər qatır. Və bir də arzu və düşüncələr: Qarabağ savaşında qələbədən sonra qoy bu silahlar yalnız və yalnız qüdrətimizin simvolu olaraq müstəqil Azərbaycanın keşiyində dursun!

- Dünya ədəbiyyatında ordu, müharibə mövzusu bütün dövrlərdə aktuallığı ilə seçilib. O cümlədən Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində də müharibə mövzusu ideoloji silaha çevrilib...

- Bilirsiniz, ədəbiyyat zaman sənətidir; öz dövrünün mənəvi və tarixi tələblərindən kənar ədəbiyyat olmur. Bəli, ədəbiyyatda müharibə mövzusu xalqın qəsbkarla, işğalçı ilə, düşmənə üz-üzə gəldiyi dövrlərdə formalaşmış və həm də ideoloji yükü olub həmişə. Müharibə mövzusunda olan ədəbiyyat vətənpərvər, humanist, bəşəri olmaya bilməz. Müharibə mövzusunda əsərlərə klassik örnek kimi Lev Tolstoyun məşhur "Hərb və sülh" romanını göstərir. Rus xalqının qəhrəmanlıq tarixini, milli vətənpərvərlik duyğularını təcəssüm etdirməklə yanaşı, bu roman da ümumən müharibələrə qarşı bəşəri etiraz motivi yer alıb. Müharibə mövzusunda əsərlər dünya ədəbiyyatında xüsusən XX əsrdə, I və II Dünya müharibələrindən sonra çox yazılıb. Hər bir milli ədəbiyyatda yüz-lərlə, hətta minlərlə romanlar, povestlər, hekayələr, sayısız hesabsız şeirlər yaranıb. O sradan Azərbaycan ədəbiyyatında faşizmə qarşı mübarizə və humanizmin qələbəsinə əks etdirən əsərlər meydana çıxıb. Əbülfəsinin "Müharibə", Mir Cəlalın "Yaşadılar", Hüseyn Abbaszadənin "General", Həsən Seyidbəyli və İmran Qasimovun "Uzaq sahillərdə", Süleyman Vəliyevin "Mübahisəli şəhər", İsa Hüseynovun "Saz" və "Tütək səsi" roman və povestləri, yazıçılarımızın onlarla hekayələri buna misaldır.

- Görkəmli şairimiz Səməd Vurğunun da "Bilsən ana torpaq, eşitsin Vətən, Müsəlləh əsgərəm mən də bu gündən" misraları bütün müharibə dövrünün ədəbi devizinə çevrilməmişdi...

- Əlbəttə, bu misralarla "silahlanan" Süleyman Rüstəm, Rəsul Rza, Məmməd Rahim, Osman Sarıvəlli, Əhməd Cəmil və başqa şairlərimiz şeirləri ilə S.Vurğunun çağırışına səs verdilər. Təbii ki, II Dünya müharibəsində Azərbaycan Respublikası müstəqil hərbi

hissələri ilə iştirak etmədi, ayrıca ordusu yox idi. Amma Azərbaycan sərkərdələri və əsgərlərinin döyüş hünərləri, Azərbaycan xalqının vətənpərvər ruhu, müharibələrə qarşı barışmaz mövqeyi bədii əsərlərdə bariz ifadəsinə tapdı. Sonrakı dövrlərdə yaranmış Bəxtiyar Vahabzadənin "416", Rəsul Rzanın "1418" poemaları müharibə həqiqətlərini, əksərən Azərbaycanlılardan ibarət 416-cı diviziyanın döyüş yolu və şücaətlərini əks etdirən bədii sənədlərdir. Belə misalların sayını çox artırmaq olar.

- Xalqımızın yenidən müstəqilliyini bərpa etdiyi ərəfdə mənfur qonşularımız tərəfindən süni Qarabağ konfliktinin yaradılması, ağır müharibə illəri, torpaqlarımızın işğalı çağdaş ədəbiyyatımızda öz əksini necə, yetərinə tapa bildimi?

- Mən tam əminliklə deyə bilərəm ki, 1990-cı illərin əvvəllərinin həmin faciəli hadisələri Azərbaycan ədəbiyyatında öz əksini geniş tapdı. Müstəqillik dövrü ədəbiyyatında Qarabağ müharibəsi mövzusu yenidən aktualılıq kəsb etdi. Əvvəlcə, təbii ki, bu ədalətsiz müharibəyə qarşı etiraz motivləri, Vətənin müdafiəsinə çağırış ruhu Məmməd Arazın, Bəxtiyar Vahabzadənin, Xəlil Rza Ulutürkün, Sabir Rüstəmxanlının, Cabir Novruzun, Qabilin, Zəlimxan Yaqubun, Nəriman Həsənzadənin, Fikrət Qocanın, Vəqif Bayatlı Odeyin, Hüseyn Kürdoğlunun və digər şairlərimizin şeirlərində təcəssümünü tapdı. Müharibə acıları, qaçqınlıq problemi, erməni vəhşilliyi Elçinin, Anarın, Əlabbasın, Eyvaz Zeynalovun, Elçin Mehriyevin, Ağarəhim Rəhimovun, Hüseynbala Mirələmovun, Şərif Ağayarın, Elçin Hüseynbəylinin, Xanəmirin, Azad Qaradərəlinin, Rasim Qaracanın və digər yazıçıların hekayə və povestlərində geniş təsvir olundu. Aqil Abbasın "Dolu" romanında, "Çadırdə Üzeyir Hacıbəyov doğula bilməz", "Qarda açan qan çiçəyi" povestlərində, Sabir Əhmədlinin "Axirət sevdəsi", "Ömür urası" romanlarında müharibənin bilavasitə dəhşətli mənzərələrinin şahidi olduq. Azərbaycan xalqının barışmazlıq ruhu, mübarizəsi, vətənpərvər döyüşçülərin qəhrəmanlığı və hünərlərinə rəğmən, nizamlı ordunun olmaması, ölkəni bürümüş hakimiyyətsizlik, başıpozuqluq mühiti məğlubiyətlərə aparən səbəblər kimi bu əsərlərdən aydın şəkildə görünür. Onu da qeyd edim ki, akademik İsa Həbibbəylinin ideyası və redaktorluğu ilə Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda "Müstəqillik dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı" ikicildiyini çap etdirmişik və burada ədəbiyyatda Qarabağ müharibəsinin inkasını məsələsi geniş şəkildə şərhini tapıb.

- Aprel zəfəri ədəbiyyatımızda necə təcəssüm olunub?

- Aprel döyüşləri Qarabağ müharibəsinin davamı kimi yeni bir əhval-ruhiyyənin yaranmasında özünü göstərdi. Arzu

Əsədin Ali Baş Komandan İlham Əliyevə yazdığı "Ölkəm əmin əllərdədir" şeiri "Ver, ver bizə zəfəri!" nidasıyla müzəffər ordumuzun qələbəsinə böyük inam yaradır. Şəmil Sadiqin "Odeələr", Yunus Oğuzun "Ovçu" romanları gənclərdə qəhrəmanlıq nümunəsi, vətənpərvərlik duyğuları oyadan örnək ədəbiyyatı sırasındadır. Yunus Oğuzun romanında aprel döyüşlərinin bilavasitə inkası yer alır. Romada, həmçinin Ali Baş Komandanın surəti var. Bir çox belə nümunələr göstərir ki, ədəbiyyatımız müharibə mövzusunda ötən zamanların məğlubiyət acılarını əks etdirən əsərlərdən qələbəyə inam aşılamaq üçün yeni mərhələyə adlayır. Bu motivi ədəbiyyata gətirən, sözsüz ki, ordumuzun bugünkü realılıqlarıdır.

- Azərbaycanımızın şanlı hərbi tarixinə, sərkərdəlik tarixinə də diqqətinizi cəkmək istərdim...

- Doğrudur, bu istiqamətdə də son zamanlar yeni əsərlər yaranıb. Xalq şairi Nəriman Həsənzadənin "Nuru Paşa" poeması 100 il öncə türk sərkərdəsi Nuru paşanın rəhbərliyi altında, türk və Azərbaycanlı əsgərləri birliyi ifadə edir, Qafqaz İslam ordusunun Bakını erməni işğalından qurtaran tarixi səhifələrini təcəssüm və tərənnüm edir. Poema qüdrətli türk sərkərdəsinə mənəvi abidə ilə olmaqla yanaşı, Azərbaycan Ordusunun şanlı hərbi tarixinə də ayna salır. Bu həmin ordudur ki, 100 il öncə Məhəmməd Hədinin, Əhməd Cavadın şeirlərində vəsf edilib. Azərbaycan ədəbiyyatında görkəmli hərbi və sərkərdələrin - Səməd bəy Mehmandarovun, Əlağa Şıxlınskinin, Cəmsid Naxçıvanskinin, Həzi Aslanovun, Mehdi Hüseynzadənin və başqa qəhrəmanların obrazını yaradan bədii və publisist əsərlər olub, həmin xətt bu gün də davam etməkdədir. İnformasiyam daxilində, bu mövzuda publisistika sahəsində tədqiqatçı Şəmistan Nəzirliyin Azərbaycan generallarının bioqrafiyasını araşdıran, parlaq tarixi obrazlarını əks etdirən əsərlərini məmnuniyyətlə qeyd edə bilərəm...

- Tehran müəllim, söhbətimizin sonunda ənənəvi sualımız: ordumuzun şəxsi həyatına arzu və istəkləriniz...

- Tarixi, keşməkeşlərlə dolu, 100 illik ordumuzun layiqli ənənələrini davam etdirən müasir möhtəşəm Azərbaycan Ordusunu alqışlayır, bütün zabit-əsgər heyətinə dərin sevgi və ehtiramımı bildirirəm. Azərbaycan cəmiyyətinin varlığı, sarsılmazlığı ordumuzun möhkəmliyinə, gücünə bağlıdır. Ordumuz bugünkü firavanlığımızın əsası, sabahki qələbələrimizin rəhnidir. Zabit və əsgərlərimizə şəxsi həyatlarında bol sevinc və əmin-amanlıq, Vətən xidmətində iradə və əzm diləyirəm.

- Maraqlı müsahibəyə görə çox sağ olun.

Müsahibəni apardı:
Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Əsgər düşüncələri

Hər an ordu sıralarına qayıtmağa hazırıq

Hərbi xidmət gənclərin həyatında mühüm rol oynayır. Müstəqil həyata qədəm qoyan gənclər hərbi xidmətdə müxtəlif üstün keyfiyyətlər qazanır, cəmiyyətə yararlı vətəndaşlar kimi formalaşırlar. Həmsöhbət olduğumuz əsgərlərin söhbətlərindən aydın olur ki, onların hər biri əsgəri xidmətin vacibliyini və məsuliyyətini düzgün dərk edir, inamlı xidmət aparırlar. Ali Baş Komandanın döyüş əmrinə hər an hazır olduqlarını qətiyyətlə vurğulayırlar. Yənə səngərdə mərd oğulların yanında. Vətən müdafiəçilərinin qətiyyətli sözləri ilə xoş təəssüratlara qərq oluruq. Söhbətləşdiyimiz əsgərlərin hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmağına sayılı günlər qaldığını öyrəndə, onlardan hərbi xidmətin gənclərin həyatındakı rolu haqqında düşüncələrini öyrənirik.

Hərbi xidmətə Ucar rayonundan çağırılan əsgər Rəyaf Qədirzadə:

- Uşaqlıqdan orduya, hərbiçilərimizə rəğbətə böyümüşük. Hansısa hərbiçini görəndə "əsgər gəlir" deyib qabağına qaçardım. Bir sözlə, hər birimizin ürəyi əsgər olmaq arzusu ilə döyünüb. Əsgəri xidmətə qədər bağça, orta məktəb illəri keçmişik. Çılgınlıqlar, dəcəlliklər etmişik. Lakin hərbi xidmət bunların heç birinə bənzəmir. Böyüklərimiz hərbi xidmətin vacibliyi və ciddiliyi haqqında çox danışdılar. Ancaq bu formanı geyinib sırada dayanmaya kimi, necə hiss olduğunu tam anlaya bilmirsən. İlk dəfə sırada dayananda komandirimizin dediyi sözləri xatırlayıram. "Hərbi xidmət dəmir intizam tələb edir. Nizam-intizam isə sıradan başlanır. Sıra müqəddəsdir, bu sıralarda Mübarizlər, Samidlər, Raquflar, Turallar ... dayanıblar" demişdi. Onun sözləri elə bil hərbi xidmətin mühüm həyat məktəbi olduğunu mənə də başa saldı. Beləcə, xidmətim başladı. Əsgərliyəm dövründə layiqli xidmət edib, nizam-intizam və bacarıqlı hərbiçilərə üçün əlimdən gələni əsirgəmədim. Hərbi xidmət şərəflidir. Səngərdə düşmənlə üz-üzə dayanmaq isə ikiqat şərəflidir və məsuliyyətlidir. Bir gənc kimi yaxşı anlayıram ki, xidmət illəri bizə bir çox keyfiyyətlər aşılayır, sadıq dostlar qazandırır. Hərbi xidmət bir həyat məktəbidir. Bu məktəbdə Vətənin igid oğulları formalaşır. Burada döyüş hazırlığını öyrənməklə yanaşı, Vətən sevgisini dərinləndirən anlayırsan.

Silahdaşlarımdan ayrılacağım üçün kədərlənirəm. Onlardan ayrılсам da, qəlbim daim buradadır. Çünki harada olmağımdan asılı olmayaraq, mən hər zaman əsgərim. Yüksək döyüş ruhuna sahib əsgər kimi Ali Baş Komandanın əmri ilə Qarabağımızı işğaldan azad etmək üçün xidmətə

qayıtmağa hər an hazırım.

Röyalın sözləri bir daha göstərdi ki, bu gün həm ailələrdə, həm də təhsil ocaqlarında övladlarımız Vətəninə sevgi, dövlətinə bağlılıq prinsipləri ilə tərbiyə olunur, Azərbaycan Ordusuna rəğbət və sevgi hissləri ilə böyüyürlər.

Hərbi xidmətə Yevlax rayonundan çağırılan əsgər Əşrəf Məmmədov:

- Hərbi xidməti mənəviyyət borcu bilirəm. Vətən elə bir ulvi varlıqdır ki, ömrünün sonuna qədər sənə təmənnaş qucaq açır. Nemətləri ilə qidalanır, havasından, suyundan bəhrələnişən. Vətən hər birimiz üçün anadır. Əsgəri xidmət də ana Vətənimizə övladlıq borcumuzdur. Şükürlər olsun ki, xidmətimi uğurla başa vurur, ailəmin yanına başıuca qayıdırəm. Xidmət müddəti mənə dözümlülük, mərdlik, qorxmazlıq kimi igidliyə xas xüsusiyyətləri qazandırır. Həyata baxış tərzi, düşüncələrimi dəyişib. Artıq cəmiyyətə hansı işlərimlə faydalı olacağım haqqında düşünürəm. Burada həm yüksək mənəvi-psixoloji və döyüş hazırlıqlı əsgər kimi, həm də cəmiyyətə yararlı vətəndaş kimi formalaşırıq. Buna görə də hər birimiz nizam-intizamlı olub, komandirlərimizin dediklərinə sözsüz əməl edirik. Biz bilirik ki, qarşımızda dayanan düşmən xaindir, tənqibətə əl atmaq üçün məqam gözləyir, tez-tez atəş-kəsi pozur. Lakin bizim cavab atəşimiz hər dəfə onları sus-

durur. Səngərdə xidmət etdiyim üçün mən də sevincliyəm. Burada komandirlərimlə, əsgər yoldaşlarımla birlikdə düşməne keçilməz çəpər çəkmişik. Səngərdə keçirdiyim günləri heç zaman unutmuyacağam. Burada bir çox bayramları, silahdaşlarımızın ad günlərini və digər xoş günləri qeyd etmişik. Çiyin-çiyinə verib döyüş növbətçiliyi aparmışıq. Bu anların hər biri yaddaşıma yazılıb. Düzdür, ehtiyata buraxılmağıma az qalıb. Ancaq hər

zaman yenidən ordu sıralarına qayıtmaq üçün əmr gözləyirəm. Çünki bizim bir amalım var - işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək.

Atası Qarabağ müharibəsi veteranı olan əsgər Zəka Hüseynov:

- Uşaq vaxtlarımdan atam Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdən, qəhrəman oğulları

mızdan danışmış. Onların Vətən torpaqlarını düşməndən müdafiə etmək üçün şirin canlarından keçməsi hər birimizə nümunədir. Mən də tezliklə böyüyüb igidlər sırasında olmaq istəyirdim. Ancaq atam bildirdi ki, hər bir əsgər fiziki cəhətdən güclü və dözümlü olmalıdır. Bu səbəbdən yeniyetmə vaxtlarımdan idmanla məşğul oluram. Bu məşğuliyyət artıq həyatımın ayrılmaz hissəsinə çevrilib. Hərbi xidmətə gələn gündən səhər və axşam vaxtlarında komandirlərimizin nəzarəti altında fiziki hazırlığıma daha da artırdım. Əminəm ki, döyüş meydanında düşməni məhv edəcəm. Zabitlərimiz hər sahəsində nəzəri və praktiki vərdişlərimizin artırılmasına da xüsusi diqqət yetirirlər. Keçirilən məşğələlərin, təlimlərin nəticəsidir ki, hərbin sirlərinə dərinləndim. Hər birimiz istənilən an torpaqlarımızı azad etməyə hazırıq. Hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılmağıma baxmayaraq, döyüş əmri verildiyi vaxt yenidən ordu sıralarına qayıdacağam. Mənə təhkim olunan silahımla düşməni törətdiklərinə peşman edəcəm. Xidmətə yeni başlayan qardaşlarıma komandirlərimizin dediklərinə riayət etmələrini tövsiyə edirəm. Çünki işğaldan torpaqlarımızı azad etməyin yalnız bir yolu var - o da həmişə yumruq kimi möhkəm olmaqdır.

Əslən Xaçmaz rayonundan olan əsgər Namik Səmədov:

- Əsgərlik xidmətimin hər gününü yaddaşıma əbədi həkk olunub. Ancaq ən yadda qalmanı Vətənimə layiqli övlad olmağıma, onun mənafeyini, suverenliyini, ərazi bütövlüyünü şəreflə qoruyacağıma and içdiyim gündür. Həmin gün valideynlərimin gözlərindəki sevinc göz yaşları heç vaxt yaddaşımdan silinməyəcək. Onların qürurlu baxışları mənə daha da ruhlandırdı. Üzərimə çox ciddi məsuliyyətin düşdüyünü anladım. Artıq xidmətimi başa vurmağıma az qalıb. Fəxr edirəm ki, bu müqəddəs vəzifənin öhdəsindən layiqli gəlmişəm. Xidmətə təzə başlayan silahdaşlarıma da intizamlı, məsuliyyətli, daim düşməni nəzarət altında saxlamalarını, istənilən an döyüşə hazır olmalarını arzulayıram. Təxris olunduqdan sonra harada olmağımdan asılı olmayaraq Vətənimizin əsgəriyəm. Nə qədər ki, yağıların ayaqları müqəddəs torpaqlarımızdan kəsilməyib, bizlərə rahatlıq yoxdur. Arzumdur ki, Ali Baş Komandanın döyüş əmri ilə işğaldan torpaqlarımızı azad ediyimiz gün təəssüratlarımızı bölüşək.

Əsgər Cahangir Şixəliyev:

- Xidmətə başladığım gündən hərbi hissədə yaradılan sosial-məişət şəraiti nəinki mənə, hətta görüşümə gələn valideynlərimi də təəccübləndirdi. Atam "Açıq qapı" günlərində bölməmizi ziyarət edərkən ordumuzun nə qədər inkişaf etdiyini şahidi oldu və yeməxanada verilən yeməklərin keyfiyyətli olmasını, yataqxanamızın müasir standartlara cavab verməsini vurğuladı. İlk gündən komandirlərimin diqqət və qayğısı ilə əhatə olun-

muşam. Onların zəhməti nəticəsində hərbi bilklərə dərinləndim. Birinci dəfə təlimə gedəndə çox heyəcanlı idim. Fərdi silahımdan atəş açacağım. Çox qəribə hiss idi. Ancaq komandirlərimin dediklərinə riayət etdim. Təlim

atış çalışmasının şərtini öyrəndim, göstərilən qaydada tapşırığı yerinə yetirdim. Mənim sədiklərim çətinliyin öhdəsindən gəlməyimə kömək etdi. Ancaq bu, döyüşə daim hazırlıqlı əsgər olmağa gedən yolun başlanğıcıydı. Sonra gənc əsgər hazırlığı dövründə taktiki, atəş, mühəndis və digər dərslərdən məşğələlər keçərək müvəffəqiyyətlər əldə etdik. Nəhayət, ön xətt bölmələrindən birində xidmətimi davam etdirməyin məqamı yetişdi. Burada da yaradılan şərait ürəkəçandı. Düşmənlə üz-büz dayansa da, hər cür şəraitimiz var. Heç nəyə ehtiyacımız yoxdur. Bizlərə yalnız Vətənimizə layiqli xidmət etmək qalıb.

Gənc əsgər hazırlığı dövründə qazandığımız hərbi bilikləri sonrakı xidmətimizdə məharətlə sınaqdan keçirdik. Gecə və gündüz müşahidələri zamanı kəşfiyyət hazırlığında əldə etdiyimiz biliklərdən istifadə edərək gecəgörmə cihazları olmadan belə hər hansı bir səsin hansı istiqamətdən gəldiyini, hansı məsafədə olduğunu asanlıqla təyin edirik. Mühəndis hazırlığında öyrəndiklərimizdən istifadə edərək, səngərdə müxtəlif cür maneələri düzəldə bilirik. Ən çox sevdiyim dərslərdən biri isə atəş hazırlığı olub. Bu məşğələdə silahları, onların xüsusiyyətlərini, atış qaydalarını öyrənmişik. Komandirlərimiz silahdan dəqiq nişan almağı və düzgün atəş açmağı hər incəliyinə kimi öyrədərək deyirdilər ki, döyüş meydanında hər erməni əsgərinə bir güllədən artıq istifadə etməməliyik. Artıq xidmətimin böyük hissəsini geridə qoymuşam. Ancaq vaxtın necə keçdiyini hiss etmədim, çünki hər günümüz səmərəli və maraqlı keçirdi. Düşmənlə üz-büz xidmət etməyimdən çox qürurluyam. Hərbi xidmətimə uğurla başa vurmağa hazırlaşan əsgər kimi xidmətə yeni başlayan qardaşlarıma uğurlar arzulayıram. Onlara silahımı, dəmir dəbilqəmi və zirehli gödəkçəmi təhvil verərək xidmətlərində məsuliyyətli, nizam-intizamlı, cəsur, mərd, vətənpərvər olmalarını diləyirəm.

Bu gün Azərbaycan gəncliyi 2016-cı ilin aprelin ayının əvvəllərində olduğu kimi, yenə də düşməne öz gücünü göstərməyə və tariximizin hünər, rəşadət dolu yeni səhifələrini yazmağa hazırdır.

Hazırladı:
Baş leytenant
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
leytenant
Mahmud MÖHBƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoqraf
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

Fiziki hazırlıq

Məşqlərimiz maraqlı keçir

Cəbhə bölgəsində yerləşən "N" hərbi hissəsində əsgərlərimizin fiziki hazırlıq məşğələsini yaxından izlədik. Gizir Rəhman Əmirovun nəzarəti altında keçirilən məşğələdə şəxsi heyət idman qurğularında müxtəlif hərəkətlər edir, qarşıya qoyulan tapşırıqları yerinə yetirirdi.

Gizir Rəhman Əmirov aprel döyüşlərinin, qardaşları Əlisafa və İslam ilə Qarabağ döyüşlərinin iştirakçısıdır. O bildirdi ki, ordu sıralarına çağırılan əsgərlərin arasında idmanın müxtəlif növləri üzrə kifayət qədər vərdişlərə malik olan gənclərin sayı artıb. "Cəbhə xəttində xidmət edən əsgərin fiziki hazırlığına malik olması olduqca önəmlidir. Çünki onlar ən çətin şəraitdə döyüş tapşırığını icra edirlər. Fiziki hazırlıq döyüş hazırlığının tərkib hissəsidir. Hazırlıqlı, bacarıqlı, peşəkar və əsl döyüşçü kimi formalaşmaları üçün onlar yorulmaq bilmədən məşq edirlər. Fiziki hazırlıq məşğələlərinin səmərəli keçməsi məqsədlə hərbi hissəmizdə hər-

tərəfli şərait yaradılıb. Məşğələlərimiz yüksək səviyyədə keçirilir. Cəbhə xəttində düşmənle üz-üzə mövqələrdə əsgəri borcunu yerinə yetirən gənclərimizin fiziki sağlamlığı, əsl idmançı gümrahlığı diqqət çəkən məsələlərdəndir".

- Hələ kiçik yaşlarımdan idmana böyük həvəsim olub, - deyər Quba rayonundan ordu sıralarına çağırılan əsgər Elvin Məmmədov söhbətimizə qoşuldu. - Hər zaman idmançı olmaq, beynəlxalq yarışlarda qalib kimi Dövlət himnimizi səsləndirmək istəmişəm. Buna görə də idmanla məşğul olmaq qərarına gəldim. Məktəbimizin idman zalında məşq etmək üçün yaxşı şərait var idi. Dərindən sonra asudə

vaxtlarımda yorulmaq bilmədən məşq edirdim. İdmanın sirlərinə dərinləndirən yiyələndirdim. İdman müəllimimizin sayəsində idmana olan həvəsimiz günü-gündən daha da artırdı. Ordu sıralarında xidmətə başlayandan sonra da məşqlərimi davam etdirirəm. Bu gün biz əsgərlik və əsas məqsədimiz təkə idman zalında deyil, döyüş meydanında qalib olmaqdır. Əlbəttə, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin döyüş əmri ilə buna nail olacağıq. Düşmənlərimizdən qisasımızı alacağıq, yolumuzu həsrətlə gözləyən Qarabağımızı işğaldan azad edəcəyik.

Sumqayıt şəhərindən ordu sıralarına çağırılan əsgər Zaur Quliyev də idmana böyük həvə göstərir. İdmanın boks növü üzrə bir sıra uğurlara imza atan Zaur qeyd etdi ki, bu gün Vətən qarşısındakı övladlıq borcunu yerinə yetirir. "Orduya gəlməzdən əvvəl dostlarımla birgə idman məşqlərinə gedirdim. Hər məşğələdə kim nəyə qadir olduğunu sübut etmək üçün bacarığımı əsirgəmirəm. Aramızda əsl rəqabət hökm sürürdü. Buna görə də məşqlərimiz daha maraqlı keçirdi. İndi başa düşürəm ki, mükəmməl idman vərdişləri qazanmaq hərbi xidmətdə bir yarağı-

mızdır. Arzu edirəm ki, fiziki gücümüzü döyüş meydanında erməni təcavüzkarlarının üzərində göstərək. Qarabağımızda axıdılan hər damla qanın, alınan hər canın qisasını ala. Həmin günə çox az qalib. Hər bir Azərbaycan vətəndaşının arzusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin döyüş əmri ilə həyata keçəcəkdir".

Daha sonra əsgərlərdən İbrahim Bayramlı, Təbriz Həsəni, Sənan Əlizadə, Nail Dəmirçiyev və digərləri hərbi xidmətlərindən, fiziki hazırlıqlarından və idmana olan maraqlarından danışdılar. "Şəxsi heyətimiz fiziki hazırlıqla yanaşı, döyüş hazırlığını da gündüzdən artırır. İnanırıq ki, yüksək döyüş sərişəsi qazanmış əsgər oğullarımız işğaldan qalan Vətən torpaqlarını düşməndən azad edəcəkdir, Böyük Qələbə sevincini xalqımıza yaşadaçaq".

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Latviya Respublikası müstəqilliyinin 100-cü ildönümünü qeyd edib

Noyabrın 18-də Latviya Respublikasının elan olunmasının 100-cü ildönümü qeyd edilib. Riqə şəhərində xüsusi bayram tədbirləri keçirilib. Şəhər bütünlüklə bayramsayağı bəzədilib. Səhər saatlarına kilsədə dualarla başlayan gün şəhərdəki Azadlıq heykəlinin qarşısında "Azadlığın keşiyində" aksiyası ilə davam edib. Aksiya zamanı sadə vətəndaşlar fəxri qarovulda dayanıblar.

Bayram münasibətilə Riqə bulvarında hərbi parad keçirilib. Paradda Latviya silahlı qüvvələrinin 1700 nəfərədək şəxsi heyəti və hərbi texnikası ilə bərabər, NATO-nun müttəfiqləri də iştirak ediblər. Axşam saatlarında isə paytaxtın müxtəlif məkanlarında bayram konsertləri təşkil olunub.

Türkiyədə yanvar ayından indiyədək 100 təhlükəli terrorçu zərərsizləşdirilib

Türkiyə təhlükəsizlik qüvvələrinin cari il yanvarın 1-dən noyabrın 17-dək PKK-KCK terror təşkilatlarına qarşı həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatlarında 73-ü axtarışda olan 100 təhlükəli terrorçu məhv edilib.

Təhlükəli terrorçuların yerinin aşkar edilməsi üçün müəyyən olunan vəsaitdən 82 milyon 600 min Türkiyə lirası mükafat olaraq xərclənib.

Ən son məlumata görə, Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələri qırıcılarının noyabrın 18-də İraqın şimalındakı Zap və Sinat-Haftanın bölgələrində yerləşən terror düşərgələrinə endirdiyi zərbələr nəticəsində 6 PKK terrorçusu məhv edilib.

Bundan başqa, Diyarbəkir Baş Prokurorluğunun FETÖ-PDY terror təşkilatlarına qarşı qaldırdığı cinayət işi əsasında 44 nəfər haqqında həbs qətimkan tədbiri seçilib. Onlardan 41-i həbs olunub, 3 nəfər haqqında axtarış elan edilib.

Çində helikopter qəzası baş verib

Çinin Siçuan vilayətində turist helikopteri qəzaya uğrayaraq yola düşüb. Nəticədə 2 pilot yüngül dərəcədə xəsarət alıb.

Hadisə günorta yerli vaxtla saat 12:10-da (Bakı vaxtı ilə 08:10) Emey dağında turistlər üçün nəzərdə tutulan mənərəli ərazidə baş verib. Yaralı pilotlar xəstəxanaya yerləşdiriliblər. ABŞ-ın "Robinson Helicopter" şirkətinin istehsalı olan 2 nəfərlik "R22" tipli bir mühərrikli helikopter turistlərin gəzintisi üçün istifadə olunmuşdur.

Argentinada "San-Juan" sualtı qayığının ekipajı üçün matəm elan olunub

Argentina Prezidenti Maurisio Makri 2017-ci ildə itən "San-Juan" sualtı qayığının ekipajı üçün 3 günlük matəm elan edib.

Prezident, həmçinin sualtı qayığın axtarışında iştirak edən bütün ölkələrə təşəkkürünü bildirib.

Argentinanın Hərbi Dəniz Qüvvələri "Twitter" sosial şəbəkəsində "San-Juan" sualtı qayığının dəniz dibindəki şəkllərini yayımlayıb. Kadrlarda sualtı qayığın dağılmış korpusu və hərəkət vinti görünür. Mar-del-Plata hərbi dəniz bazasının komandanı Qabriel Attis aşkarlanan sualtı qayığın gövdəsinin deformasiyaya uğradığını və üzərində partlayış izlərinin olduğunu bildirib.

Xatırladaq ki, Argentinanın Uşuaya limanından səfərə çıxan və göyərtesində 44 ekipaj üzvünün olduğu dizel-elektrik mühərrikli "San Juan" sualtı qayığı ilə əlaqə 2017-ci il noyabrın 15-də kəsilmişdi. Noyabrın 30-da ölkənin Hərbi Dəniz Qüvvələri ekipajın xilas edilməsi üzrə əməliyyatların dayandığını, sualtı qayığın axtarışlarının isə davam etdiyini bildirmişdi.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Hərbi texnikalar, silahlar

"Toçka" taktiki raket kompleksi

"Toçka" taktiki raket kompleksi düşmən qoşunlarının yerüstü start mövqelərini, artilleriya atəş mövqelərini, aerodromları, idarəetmə məntəqələrini, xətləri, döyüş sursatları, yanacaq və digər maddi vasitələri məhv etmək üçün nəzərdə tutulub. Taktiki-texniki xüsusiyyətlərinə

gəldikdə isə onun minimal atəş uzaqlığı -15-20 kilometr, maksimal isə 120 kilometrdir. "Toçka" raketinin uçuş trayektoriyasının hündürlüyü 6-26 kilometr, maksimal uzaqlığa uçuş vaxtı 163 saniyədir. Kompleksin buraxılmağa hazırlıq müddəti 2 dəqiqə, marşdan buraxılmağa hazırlıq vaxtı isə

16 dəqiqə çəkir. Raketin uzunluğu 6410 millimetr, raket hissəsinin uzunluğu 4085 millimetr, raketin start çəkisi 2010 kiloqram, təchiz olunmuş halda raket hissəsinin çəkisi 1528 kiloqram, buraxıcı qurğusunun çəkisi raket və heyətlə (3 nəfər) 18145 kiloqramdır. Raket kompleksinin istismar temperatur diapazonu -40 dərəcədən +50 dərəcəyə qədərdir. Onun təkər formulu 6x6-dır. Buraxıcı qurğusunun çəkisi 17800 kiloqram, yük qaldırması isə 7200 kiloqramdır.

"Toçka" taktiki raket kompleksinin quruda sürəti saatda 70 kilometr, üzmədə sürəti saatda 8 kilometr, ehtiyat hərəkəti isə 650 kilometrə qədərdir. Onun mühərrikli dizelli, soyudulmuş mayelidir. Mühərrik 300 at gücündədir.

**Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

"Rəsmi Paris özünü respublika elan etmiş Dağlıq Qarabağ tanıdır"

Fransa özünü respublika elan etmiş Dağlıq Qarabağ tanıdır. Özlərini onun təmsilçiləri kimi təqdim edənlərlə Fransa heç bir əlaqə saxlamır.

Fransanın Azərbaycandakı səfirliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bu fikirlər Fransa Xarici İşlər Nazirliyinin açıqlamasında yer alıb.

Açıqlamada deyilir: "Minsk qrupunun həmsədrini kimi Fransa münacişinin sülh yolu ilə və davamlı həlli üçün çalışır və özünün qərəzsiz vəzifəsinə tam riayət etməklə vasitəçilik missiyasını yerinə yetirir".

Vətənpərvərlik

Hərb Tarixi Muzeyinə ekskursiya

Gənclərimizdə hərbi vətənpərvərlik hissinin yüksəldilməsi məqsədilə Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyinə Sumqayıt şəhər Təbiət Elmləri Təmayüllü Gimnaziyasının direktoru Nizami Əhmədovun təşəbbüsü ilə bir qrup müəllim, şagird və valideynlərin ekskursiyası təşkil olundu.

Muzey rəisi ehtiyatda olan polkovnik Əzizağa Qənizadə qonaqları salamlayaraq bildirdi ki, Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyi 1992-ci ildə yaradılıb. "Muzey bu illər ərzində böyük inkişaf yolu keçib. İki mərtəbədə ibarət muzey Azərbaycanın hərbi tarixini, hərbi sənətini dövrlər üzrə öz ekspozisiya və vitrinlərində əks etdirir. Muzeyimizdə dünyaşöhrətli siyasi xadim, dahi şəxsiyyət, ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən foto-lar, sənədlər və ona məxsus əşyalar, hərbi geyim nümunəsi, ordu quruculuğu ilə bağlı gör-düyü işlər, keçirdiyi görüşlər,

həmçinin Silahlı Qüvvələrin qoşun növləri üzrə hərbi geyim nümunələri də nümayiş olunur. Muzeydə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarından 211 şəxse aid ayrıca stend də var. Bu stendlər 1991-1993-cü, 1993-2003-cü və 2003-2010-cu illəri əhatə edir. Buraya gələnlər Milli qəhrəmanların fotostendinə, quru qoşunlarına aid hərbi geyimlə, ordumuzun əsgərlərinə məxsus əşyalara, cəbhə bölgəsində istifadə olunan hərbi sursata böyük maraq göstərirlər".

Muzeyin rəisi çıxışının sonunda bildirdi ki, belə ekskursiyaların təşkil olunması gənclər

rin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasına, orduya qədərki hazırlığına və asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsinə müsbət təsir edir.

Hərb Tarixi Muzeyinin tədqiqatçı elmi işçisi Sevər Həsənova qeyd etdi ki, bu gün muzeydə əsrlər öncə istifadə edilən silahlardan tutmuş, hazırda Azərbaycan Ordusunda yer alan müasir silahların maketləri və həqiqi vahidləri sərgilənir. "Qarabağ müharibəsi dövründə istifadə edilən silahlar, şəhid hərbiçilərimizə məxsus geyimlər, şəxsi əşyalar gənclər arasında xoş təəssürat yaratdı".

Daha sonra şagirdlər açıq havada sərgilənən hərbi texnikalarla tanış oldular. Məktəblərin filmlərdə, şəkillərdə gördüyü texnikaların sərgisi onların həyəcan və sevincinə səbəb oldu. İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Həzi Aslanovun və Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, tank komandiri Albert Aqarunovun idarə etdiyi tankın maketləri şagirdlər tərəfindən maraqla qarşılandı. Muzey əməkdaşları tanklar, PDM və KDM, təyyarə və helikopterlər, HHM vasitələri, HDQ silah və sursatları, gəmilər, artilleriya və zenit qurğuları haqqında məlumat verərək iştirakçıların suallarını cavablandırdı.

Sumqayıt şəhər Təbiət Elmləri Təmayüllü Gimnaziyasının 5b sinfinin rəhbəri Gül-

nar Məşədiyeva hər bir gəncin Vətəninin tarixini dərinləndirən bil-məsinin vacibliyindən, onlarda vətənpərvərlik hisslərinin aşılanmasından danışdı. "Gənclərimiz vətənpərvər ruhda böyüməlidirlər. Bunun üçün də hər bir müəllimin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Tədris dövründə şagirdlərimizə Vətənimiz və onun azadlığı uğrunda canından keçən oğul və qızlarımız haqqında geniş məlumatlar veririk. Şagirdlərimizin hərbi tariximizlə, torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən mürd oğullarımızla yaxından tanış olmasına, vətənpərvər ruhda formalaşmasına göstərdikləri köməkləyə görə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi-

nə biz də kollektivimiz adından minnətdarlığımızı bildiririk".

Gimnaziyanın müəllim, şagird və valideynlərdən ibarət heyəti Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Azərbaycanın bir sıra görkəmli ictimai-siyasi və mədəniyyət xadimlərinin məzarlarını, həmçinin Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçən qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad edərək məzarları üzərinə gül dəstələri qoydular.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLI,
"Azərbaycan Ordusu"**

Yeni kitablar

"Hərb tarixi elminin əsas tədqiqat metodları" adlı dərs vəsaiti çapdan çıxıb

"Dərbənd" Xeyriyyə İctimai Birliyinin sədri, ehtiyatda olan 1-ci dərəcəli kapitan, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Hərbi Akademiyasının professoru, tarix elmləri doktoru Nurulla Əliyevin AMEA-nın A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Nəriminə Əmirbəyova ilə birgə ərsəyə gətirdikləri "Hərb tarixi elminin əsas tədqiqat metodları" adlı dərs vəsaiti çapdan çıxıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Hərbi Akademiyasının nəşr etdiyi və 7 fəsildən ibarət olan kitabda hərbi tarixi elminin təşəkkül prosesinə, elmi tədqiqatın metodlarının və prinsiplərinin öyrənilməsinə geniş yer ayrılıb. Bu nəşr fundamental və sistemli bilikləri ehtiva edir, aspirantların və adyunktların hərbi tarixi üzrə tədqiqatları daha fəal aparmasını stimullaşdırır. Kitabda hərbi-tarixi tədqiqatların aparılması çərçivəsində metodların təkmilləşdirilməsi və onların praktiki məşğələlərin keçirilməsində tətbiqi məsələləri işıqlandırılıb, müxtəlif sahələr (sosiologiya, psixologiya, filologiya) üzrə tədqiqatçıların istifadə edəcəyi xüsusi elmi tədqiqat üsulları açıqlanıb.

Dərs vəsaiti iki hissədən ibarətdir. "Tarix elminin prinsipləri. Hərb tarixi elminin metodologiyası" adlı birinci hissə "Tarix bir elm kimi. Tarixi prosesin öyrənilməsi prinsipləri", "Elmi yanaşma anlayışı" və "Hərbi-tarixi tədqiqatların metodologiyası və metodlarının əsas aspektləri" mövzularına həsr olunmuş 3 fəsildən ibarətdir.

"Hərbi-tarixi tədqiqatların ümumi elmi metodları. Elmi kitabların yazılması metodikası" adlı ikinci hissə elmi metodları universal dərk etmənin, empirik, nəzəri problemlərin izah olunduğu dörd fəsildən ibarətdir.

Müəllimlər, aspirantlar, adyunktlar və ali məktəblərin humanitar fakültələrinin və respublikanın xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün nəzərdə tutulan dərs vəsaitinin elmi redaktoru AMEA-nın A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru, tarix elmləri doktoru, akademik Yaqub Mahmudov, redaktoru Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Hərbi Akademiyasının professoru, filologiya elmləri doktoru Sədi Nuriyevdir.

"Qondarma qurumun ABŞ ərazisində təşviqi bu ölkənin Minsk qrupunun həmsədri kimi öhdəlikləri ilə ziddiyyət təşkil edir"

Kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərdə yaradılmış qondarma rejimin "rəhbəri" kimi özünü təqdim edən Bako Saakyanın Amerika Birləşmiş Ştatlarına səyahəti barədə məlumat verilir. Qondarma rejimin nümayəndəsinin ABŞ ərazisinə daxil olması və qondarma qurumun ABŞ ərazisində təşviqinə icazə verilməsi bu ölkənin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri kimi üzərinə götürdüyü öhdəlikləri, eləcə də ABŞ-in separatçı qondarma rejimin tanınmaması ilə bağlı dəfələrlə bəyan etdiyi rəsmi mövqeyi ilə ziddiyyət təşkil edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı açıqlamada bildirilir.

Açıqlamada qeyd edilir ki, bu addım, həmçinin münafiqənin danışıqlar yolu ilə həllinə xələl gətirir. "Separatçı rejimin nümayəndələrinə ABŞ tərəfindən viza verilməsi ABŞ-ın viza prosedurları barədə ciddi suallar doğurur. Qəribədir ki, ABŞ tərəfindən viza verilməsinin liberallaşdırılması yanaşması keçmiş Sovet İttifaqı məkanındakı digər qanunsuz qurumlara münasibətdə yox, yalnız Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yaradılmış qondarma qurumun "rəhbərlərinə" münasibətdə tətbiq edilir.

Azərbaycan ərazilərinin işğalında və yüz minlərlə azərbaycanlıya qarşı etnik təmizləmənin həyata keçirilməsində əli olan, müharibə cinayətkarı olan bu kimi şəxslərə qarşı fərdi sanksiyalar tətbiq olunmalıdır.

Qondarma rejimin təşviqinə yönələn bu qəbildən olan addımlar ABŞ-ın Azərbaycanla münasibətlərdə səmimiyyəti barədə suallar yaradır.

Diplomatik kanallarla Azərbaycanın qəti etirazı ABŞ tərəfinə çatdırılacaq", - deyərək açıqlamada vurğulanır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kiçik çavuş İsayev Vüsal Firdovsi oğluna verilmiş vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Osmanov Osman Hamid oğluna verilmiş hərbi bilet itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Samir HÜSEYNOV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinedarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazırlanmış
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılmır.
Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № 361

Sifariş № 972

Nüsxə 3525